

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor*, udg. af JØRGEN OLRİK , 1919-20, s. 269. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster01-shoot-idm140591132949616/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor

filosof og statsretslærer (1583—1645), udgav det nævnte skrift om den kristne tros sandhed i Leiden 1622.

d) Disse tre ord er i originalen anførte på Græsk (*φύσις, μάθησις, διοησις*).

e) Lib. II. Paralipom. C. 5. — Hieronimo Cardano var en italiensk matematiker, filosof og læge (1501—76). Jfr. note c i I. discurs. — Det nævnte kapitel af skriftet Paralipomenon handler om den menneskelige videns og videlysts relativitet; C. tegner en figur af syv koncentriske cirkler, hvis centrum er uvidenheden; i inderste kreds findes de der kan begyndelsesgrundene; i den næste: de efter deres alder vellærde; i den tredje: de vellærde; i den fjerde: de der er vise i deres land; i den femte: de der er vise i deres tid; i den sjette: de vise; i den syvende: de viseste; udenfor kredsene: de guddommelige.

f) Der sigtes til Ciceros skrift om veltalenhed: de oratore III, 15, 57, hvor denne sætning dog ikke ordret forekommer. Det gør den derimod hos Quintilian (Just. orat. I prooem. 9). Velvillig meddelelse af dr. H. Ræder.

g) Falster bruger her det græske ord *encyclo-pæ-dia*, der nærmest svarer til hvad vi kalder almindelig dannelse.

h) Falster sigter til Johannes Møllers (Møllerus') store værk *Cimbria litterata*, et forfatterlexicon (og bogfortegnelse) for hertugdømmerne. Møller virkede som lærer og fra 1701 som rektor ved latinskolen i sin fødeby Flensborg; han var født 1661 og døde 1725. Hans ovennævnte store værk udgaves først 20 år efter hans død, på Hans Grams foranstaltning.

i) Ordet navnlighed står i originalen på Græsk (*δυσωνυία*).

j) Den tyske lærde Stübel havde i sin sidste udgave af Fabers latinske lexicon (*Thesaurus lingvæ latinæ*) udtalt sig ret nedsættende om Falsters i året 1717 udgivne skrift: *Supplementum lingvæ latinæ, sive Observationes ad lexicon Fabro-Cellarianum etc.* Falster